

SALOMĖJAI NĖRIAI

- 110

Salomėja Nėris (Bačinskaitė-Bučienė),

***1904 m. lapkričio 17 d. Kiršuose, Alvito valsčius, Vilkaviškio apskritis –
1945 m. liepos 7 d. Maskvoje***

Lietuvių poetė.

Su jos vardu paprastai siejami didžiausi lietuvių poezijos pasiekimai. Baigė Vilkaviškio gimnaziją. Gimnazijoje pasižymėjo kaip dailininkė ir poetė, dalyvavo ateitininkų kuopos veikloje. Pirmuosius eilėraščių pasirašinėjo Liūdytės ir Juraitės slapyvardžiu, nuo 1923 m. – Salomėja Nėrimi. Baigusi gimnaziją, 1924 m. S. Nėris įstojo į Lietuvos universiteto teologijos filosofijos fakultetą, kur studijavo lietuvių literatūrą. Studijuodama universitete išleido pirmąjį eilėraščių rinkinį „Anksti rytą“ (1927 m.) ir iškart buvo pripažinta kaip poetė. Mokytojavo Lazdijuose. 1929 m. išvyko į Vieną, kur lankė vokiečių kalbos kursus užsieniečiams prie Vienos universiteto. 1929 m. vasarą pradėjo ruošti spaudai savo antrąjį eilėraščių rinkinį – „Pėdos smėly“, kuris išėjo 1931 m. Tais pačiais metais buvo išspausdinti revoliucinių motyvų turintys eilėraščiai literatūriniame žurnale „Trečias frontas“. 1931–1934 m., gyvendama Kaune, poetė niekur nedirbo, sunkiai vertėsi privačiomis pamokomis, atsitiktiniu literatūriniu darbu, grožinės literatūros vertimais, kurie buvo spausdinami pasirašyti įvairiais slapyvardžiais. 1935 m. švietimo ministro įsakymu paskirta Panevėžio mergaičių gimnazijos mokytoja. 1936 m. pabaigoje ištekėjo ir iki 1937 m. gyveno Paryžiuje. Grįžusi į Lietuvą, S. Nėris apsigyveno Palemone ir buvo paskirta mokytojauti į Kauno trečiąją gimnaziją. 1938 m. buvo išleistas geriausiu laikomas S. Nėries poezijos rinkinys „Diemedžiu žydėsiu“, už kurį poetei paskirta Valstybinė literatūros premija. 1940 m. S. Nėris tapo Liaudies Seimo atstove, buvo išrinkta į delegaciją, kuri turėjo vykti į Maskvą ir prašyti, kad Lietuva būtų priimta į Sovietų Sąjungos sudėtį. Jai buvo pavesta

parašyti poemą Stalino garbei. 1941–1944 m. praleido Rusijoje – Ufoje, Penzoje, Maskvoje. Mirė Maskvoje, palaidota Kaune, Karo muziejaus sodelyje, 1992 metais perlaidota Petrašiūnų kapinėse.

Poezijos rinkiniai

- „Anksti rytą“, [1927](#) m.
- „Pėdos smėly“, [1931](#) m.
- „Per lūžtantį ledą“, [1935](#) m.
- „Diemedžiu žydėsiu“, [1938](#) m.
- „[Eglė žalčių karalienė](#)“, [1940](#) m.
- „Dainuok, širdie gyvenimą“, [1943](#) m.
- „Lakštingala negali nečiulbėti“, 1945 m.
- „Baltas takeliais bėga saulytė“, [1956](#) m.
- „Širdis mana – audrų daina“, [1959](#) m.
- „Kur baltas miestas“, [1964](#) m.
- „Laumės dovanos“, [1966](#) m.
- „Negesk žiburėli“, [1973](#) m.
- „Kaip žydėjimas vyšnios“, [1978](#) m.
- „Prie didelio kelio“, 1995 m.

DIEMEDŽIU ŽYDĖSIU

Ir vienąkart, pavasari,
Tu vėl atjosi drąsiai -
O mylimas pavasari,
Manęs jau neberasi - -

Sulaikęs juodbėrį staiga,
Į žemę pažiūrėsi:
Ir žemė taps žiedais marga ...
Aš diemedžiu žydėsiu - -

1936.III.3.

KAIP ŽYDĖJIMAS VYŠNIO

Mūsų dienos — kaip šventė,
Kaip žydėjimas vyšnios, —
 Tai skubėkim gyventi,
Nes praeis — nebegriš jos!

Tai skubėkime džiaugtis —
Greit praeis — nebegriš jos!
Tos mūsų dienos, kaip paukščiai,
 Kaip žydėjimas vyšnios.

Medžiaga iš:

http://lt.wikipedia.org/wiki/Salom%C4%97ja_N%C4%97ris

<http://www.tekstai.lt/tekstai/1-tekstai/297-neris-salomeja>

Daugiau skaitykite:

<http://salomejaneris.wordpress.com/autorius-kuryba/>

Žiūrėkite:

<http://www.lrt.lt/mediateka/irasas/3268>